

DE ZEILSCHEPEN : deze zetten koers naar de visgronden die hen aangeduid werden door de Engelse zeevaartautoriteiten, bij wie zij zich moesten melden alvorens de haven te verlaten.

DE STOOMTREILERS : deze waren over drie thuishavens verspreid(1)

- Milford-Haven : alle Belgische treilers vaarden onder Belgische vlag en waren met geschut bewapend. Indien ze aangevallen werden moest de Engelse vlag gehesen worden en moest de bemanning het uniform van de Engelse Zeemacht aantrekken, opdat ze niet als vrijeschutters beschouwd of behandeld zouden worden. Hieruit volgt dat ze militairen waren onder vreemde vlag, alhoewel ze niet als zulks beschouwd werden.
- Fleetwood : de Belgische schepen vaarden er onder Engelse vlag met Belgische bemanning en per groep van vijf schepen die in de mate van het mogelijke te samen bleven. Een van deze vijf schepen was bewapend en voer onder het bevel van Engelse officieren met Engelse kanonnières aan boord. Ze vaarden in dezelfde voorwaarden als de schepen van Milford-Haven.

Deze Belgische bemanningen gaven blijk van moed en zelfopoffering. In feite verzekerden ze twee diensten, namelijk de bescherming van de kustbootjes en de bevoorrading van Groot-Brittannië en zijn Geallieerden. (2)

- (1) In de nota wordt de derde thuishaven niet vermeld.
- (2) Deze nota werd destijds opgesteld door het Sekretariaat van de "Federatie van de Belgische Zeelieden der beide Oorlogen" Oostende, met de wens dat de bewezen diensten met deze van de militairen uit Wereldoorlog I zou gelijkgesteld zijn geworden.

ENSORIANA

-Pascal BONAFoux, Les peintres et l'autoportrait, Genève (SKIRA), 1984

Luxueuze kunstpublicatie over het zelfportret ; met reproductie in kleur van vijf ENSOR-schilderijen : "Troostende maagd", "Ecce homo", "Gevaarlijke koks", "Ensor omringd door maskers" en "Zelfportret met Bloemenhoed".

- Phil MERTENS (red.), Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België.

Inventaris-Catalogus van de moderne schilderkunst, Brussel, 1984
800 blz. dikke catalogoog met afbeeldingen van de 15 ENSOR-schilderijen in bezit van het museum. Andere Oostendenaars erin vermeld : BEERNAERT, BOEL, ELIAS, GERBOSCH, HALLE, HAMMAN, FINCH, MUSIN & SPILLIAERT.

N.H.